

Teden
GLOBALNEGA
učenja

P R I R O Č N I K

Naslov: **Priročnik: Teden globalnega učenja**

Uredništvo publikacije: **Patricija Vrtič**

Prevod in lektura: **Roman Šimec**

Izvirno besedilo: **Center Sever-Jug Sveta Evrope, 2020**

Ilustracije: **Lara Kastelic**

Oblikovanje: **Svetilka d.o.o.**

Izdajatelj: **SLOGA, platforma nevladnih organizacij za razvoj, globalno učenje in humanitarno pomoč**

Kraj izida: **Ljubljana, Slovenija**

Datum izida: **marec 2022**

www.sloga-platform.org

Priročnik je nastal v sklopu projekta **Za odprto, pravično in trajnostno Evropo v svetu – projekt predsedovanja EU 2020–2022**, ki ga sofinancirajo Ministrstvo RS za javno upravo, Ministrstvo RS za zunanje zadeve in Evropska unija. Izražena vsebina je v izključni odgovornosti avtorjev in ne odraža stališč Vlade Republike Slovenije in/ali EU. Izvirno besedilo priročnika je pripravil Center Sever-Jug Sveta Evrope. Prevod in izid z dovoljenjem.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

MEDNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE IN HUMANITARNA
POMOČ SLOVENIJE

Funded by
the European Union and
the Council of Europe

Implemented
by the Council
of Europe

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 104559875

ISBN 978-961-95135-4-5 (PDF)

VSEBINA

1. DEL: ZA NAŠ SVET GRE!

1. Uvod	5
2. Čemu je namenjen Teden globalnega učenja?	6
3. Kaj je globalno učenje?	7
4. Mreža za globalno učenje (Global Education Network)	8
5. Agenda 2030	9
6. Pet razvojnih stebrov	10

2. DEL: TEDEN GLOBALNEGA UČENJA: UKREPAJMO

7. Pobuda, ki izhaja iz ljudi	19
8. Kje začeti? Pridružite se lokalnemu dogodku!	20
9. Načrtujte lastno pobudo	21
10. Praktična orodja	22
11. Kontrolni seznam	25
12. Vključevanje drugih deležnikov	26
13. Medijsko opismenjevanje	29
14. Povezave	33
15. Viri	35

1. D E L

ZA NAŠ SVET GRE!

1. Uvod

Moto »Deluj lokalno, razmišljaj globalno« ni bil še nikoli tako odločilen in aktualen. Ponoven razmislek o našem načinu življenja – naših potrošniških navadah, medsebojnih odnosih, odnosu do okolja in naših predstavah o vlogi izobraževalnega sistema – postaja vse nujnejši. Danes se moramo bolj kot kdajkoli prej povezati kot globalna skupnost in si postaviti smeje cilje, usmerjena v varovanje našega planeta ter vzpostavitev in ohranjanje bolj trajnostne in humane družbe.

Cilji trajnostnega razvoja, ki so bili opredeljeni na vrhu OZN leta 2015, usmerjajo naše delovanje v to smer, globalno učenje pa ima ključno vlogo pri doseganju teh ciljev, saj v okviru izobraževanja za globalno državljanstvo spodbuja solidarnost in medsebojno razumevanje skladno s temeljnimi načeli ciljev trajnostnega razvoja (CTR).

Globalno učenje je usmerjeno v razumevanje kompleksnosti sveta in delovanje ob upoštevanju njegove vse večje soodvisnosti. Njegov cilj je oblikovati učne skupnosti, v katerih se praktike spodbuja k sodelovanju in razvijanju veščin za participativno globalno državljanstvo.

Teden globalnega učenja kot del Programa globalnega učenja, ki ga izvaja Center Sever-Jug pri Svetu Evrope, je pobuda, ki sloni na izkušnjah globalne mreže partnerskih organizacij in deležnikov in katere cilj je nuditi podporo praktikom in aktivistom s področja globalnega učenja, da bodo v tretjem tednu novembra uspešno snovali ter uresničevali in izvajali pobude globalnega učenja in učne dejavnosti.

Čeprav se bo večina aktivnosti izvajala v tem tednu, si lahko vse organizacije in posamezniki, ki jih zanima udeležba pri dejavnostih Mreže za globalno učenje – in priprava lokalnih pobud – s tem priročnikom pomagajo pri pregledovanju obilice informacij o konceptu globalnega učenja in praksah, ki so na voljo na spletu, in se bolje seznanijo s tem, kako se lahko vključijo v to globalno kampanjo.

Prosimo, uporabite ta priročnik, da boste našli navdih in povečali svojo ustvarjalnost. Tu se lahko poučite o uspešnih pobudah drugod po svetu, dobite vpogled v to, kako se lahko povežete z drugimi, in vaše skupno delovanje prenesete na globalno raven ter ga prilagodite vašim kulturam in potrebam.

Skupaj lahko vzpostavimo in ohranjamo navdihujoč dialog o tem, kako z našim delovanjem pripomoči k iskanju novih rešitev za naš svet.

2. Čemu je namenjen Teden globalnega učenja?

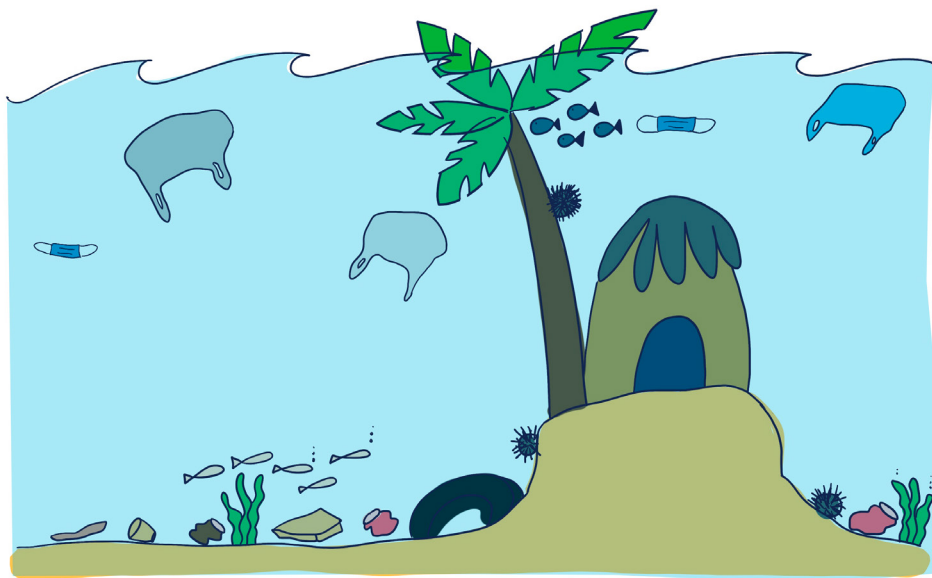
Teden globalnega učenja je vseevropska kampanja ozaveščanja. Gre za poziv k ponovnemu premisleku o naših navadah in načinu življenja, trošenju in porabi, a tudi o iskanju novih načinov izobraževanja in socializacije. Nanaša se na 17 ciljev trajnostnega razvoja (CTR), kakor so jih opredelili Združeni narodi, usmerjenih v odpravo skrajne revščine, zmanjšanje neenakosti in boj proti posledicam podnebnih sprememb do leta 2030.

Teden globalnega učenja je skupna pobuda, ki sloni na izkušnjah Mreže za globalno učenje Centra Sever-Jug in drugih partnerjev. Namenjen je podpori izobraževalcem pri snovanju, uresničevanju in izvajanju pobud globalnega učenja in učnih dejavnosti.

Teden je vsakoletni dogodek, ki poteka tretji teden v novembru. Gre za skupno pobudo, ki se izvaja v partnerstvu z organizacijami in posamezniki iz velikega števila evropskih držav in držav članic Centra Sever-Jug. To je tudi priložnost za počastitev dela, ki so ga med letom opravili izobraževalci in praktiki, in za promocijo globalnega učenja kot pristopa in orodja za spodbujanje solidarnosti, medkulturnega dialoga in vrstniškega učenja, trajnostnega življenjskega sloga in trajnostnega razvoja.

Med Tednom globalnega učenja šole, mladinske organizacije, razvojne organizacije, lokalne oblasti in vlade držav, skupnostne in verske organizacije ter drugi deležniki združijo moči za ozaveščanje o pomenu sodelovanja za varovanje našega sveta. V ta namen organizirajo vrsto aktivnosti: razprave in pogovore v živo, festivale kratkih filmov, tekmovanja posterjev, predavanja, delavnice, kampanje na družbenih omrežjih in še marsikaj.

Vabljeni so vsi. Zbiranje in združevanje zamisli je za to globalno pobudo bistvenega pomena. Na Tednu globalnega učenja lahko sodelujejo vsi zainteresirani posamezniki ali organizacije iz držav članic Sveta Evrope in od drugod, in sicer z neposredno udeležbo v že načrtovanih dejavnostih, lahko pa predlagajo tudi nove. Če je vaša država zastopana v mreži za globalno učenje, stopite v stik z nacionalnim koordinatorjem.

3. Kaj je globalno učenje?

Globalno učenje je namenjeno izobraževanju o zapletenosti sveta ter vse tesnejši prepletenosti lokalne in globalne stvarnosti. Navdihuje ga občutek pripadnosti skupnemu človeštvu, njegov cilj pa je oblikovati učne skupnosti, v katerih se praktike spodbuja k sodelovanju in razvijanju veščin za participativno globalno državljanstvo.

Globalno učenje se osredotoča na človekove pravice, medkulturni dialog, mednarodno razumevanje in sodelovanje, mir in trajnostnost: ne gre za dodaten učni predmet, temveč za horizontalni pristop, ki zajema vse predmete.

Globalno učenje nam omogoča – kot globalnim državljanom in učečim – razumevanje svetovnih problemov, hkrati pa nam tudi posreduje znanje, veščine, vrednote in nazore, ki so nam lahko v pomoč pri spoprijemanju z globalnimi problemi. V globalno agendo, ki je vse prepogosto podrejena zahtevam nacionalnih ali mednarodnih trgov dela, prinaša kulturno, umetniško in etično znanje in kompetence.

Ena ključnih kompetenc, ki jih prinaša globalno učenje, je sposobnost celovitega razumevanja dejstev, spodbujanje pogleda na stvari iz različnih zornih kotov in razbijanje stereotipov. Učečim pomaga k razumevanju, da je svet zapleten ter poln protislovij in negotovosti. Pomaga jim k spoznanju, da za kompleksne probleme ni enostavnih rešitev. Nauči jih tudi upoštevanja kulturne raznolikosti jezikov in pravil obnašanja, da lažje dosežejo medsebojno razumevanje.

Pristop globalnega učenja je večdimenzionalen in temelji na načelu vseživljenjskega učenja, od otroštva do odrasle dobe, ob uporabi formalnih, neformalnih in priložnostnih pristopov in dejavnosti, v okviru šolskega sistema in zunaj njega, ob uporabi konvencionalnih in nekonvencionalnih metod spodbujanja udeležbe. Gre za učni proces, ki spodbuja ljudi k aktivnemu prizadevanju za doseganje sprememb v družbenih, kulturnih, političnih in gospodarskih strukturah, ki vplivajo na njihova življenja.

Nujno je treba usposobiti državljane, ki se zavedajo globalne dinamike onkraj medijske propagande in povzročanja preplaha, česar je danes v mnogih evropskih državah vse polno, da se bodo lotili vzpostavljanja poštene in pravične družbe ter da bodo znali uveljavljati svoje pravice in izpolnjevati svoje odgovornosti.

Globalno državljanstvo in večpredstavnost – smernice za učitelje in izobraževalce

Globalno učenje je dejansko učinkovito orodje, s pomočjo katerega mladi ljudje razvijejo ključne kompetence, ki jim omogočajo aktivno udejstvovanje v svetu in pomagajo, da postane svet pravičnejši in bolj proces, ki vključuje vse od izobraževalcev in učečih do širše skupnosti, je treba spodbujati tudi v učilnicah, tako da se pri izvajanju obstoječega učnega načrta poudarja vidike, kot so družbena pravičnost, spoštovanje raznolikosti in pomen trajnostnega razvoja.

Ni dovolj, da so rezultat izobraževanja posamezniki, ki znajo brati, pisati in šteti. Izobraževanje mora v celoti prevzeti svojo osrednjo vlogo, ki je pomoč ljudem, da ustvarijo pravičnejše, miroljubnejše, strpnejše in bolj vključujoče družbe.

Globalno državljanstvo in večpredstavnost – smernice za učitelje in izobraževalce

4. Mreža za globalno učenje

Mreža za globalno učenje Centra Sever-Jug podpira izvedbo programa globalnega učenja Centra Sever-Jug. Mrežo sestavljajo ključni deležniki na državni ravni, ki si po vsej Evropi delijo strategije in prakse globalnega učenja.

Mreža gradi svojo moč na raznolikosti in tako omogoča vrstniško in medkulturno učenje med formalnimi in neformalnimi izobraževalci, praktiki in oblikovalci politik. Trenutno vključuje 40 nacionalnih koordinatorjev iz držav članic Sveta Evrope in Maroka (ki je država članica Centra Sever-Jug), ki zastopajo platforme organizacij civilne družbe, ministrstva za mlade ali ministrstva za izobraževanje.

Koordinatorji mreže delujejo kot parterji Centra Sever-Jug pri zavzemanju za globalno učenje ter izobraževalcem posredujejo aktivnosti Centra Sever-Jug za krepitev zmogljivosti in jim nudijo pedagoško podporo za formalno in neformalno izobraževanje. Odgovorni so tudi za promocijo in koordinacijo Tedna globalnega učenja na nacionalni ravni.

5. Agenda 2030

Agenda 2030 za trajnostni razvoj, ki so jo države članice Organizacije združenih narodov sprejele leta 2015, je skupni načrt za življenje v miru in blaginji, za ljudi in planet, danes in v prihodnosti.

Ta agenda je načrt ukrepov za ljudi, planet in blaginjo. Prizadeva si tudi za krepitev vsesplošnega miru v večji svobodi. Zavedamo se, da je odprava revščine v vseh oblikah in razsežnostih, vključno s skrajno revščino, največji globalni izziv in nujna zahteva za trajnostni razvoj. Ta načrt bodo izvajale vse države in vsi deležniki, ki delujejo v sodelovalnem partnerstvu. Odločeni smo osvoboditi človeštvo tiranije revščine in pomanjkanja ter ozdraviti in zavarovati naš planet. Odločeni smo narediti drzne in preobrazbene korake, ki so nujno potrebni, da krene svet na trajnostno pot, ki bo okrepila njegovo odpornost.

Preobrazimo svet: Agenda 2030 za trajnostni razvoj

Osrednji del Agende 2030 sestavlja 17 ciljev trajnostnega razvoja (CTR). Gre za nujen poziv vsem državam k ukrepanju v globalnem partnerstvu.

Zavedajo se, da mora odprava revščine in drugih oblik pomanjkanja potekati hkrati z uresničevanjem strategij za izboljšanje zdravja in izobraževanja, zmanjšanje neenakosti in spodbujanje gospodarske rasti – ob hkratnem prizadevanju za blažitev podnebnih sprememb ter ohranitev naših oceanov in gozdov.

V ciljih trajnostnega razvoja je zajeto bistvo globalnega učenja. Če pogledamo 4. cilj, ki govori o kakovostnem izobraževanju, lahko v njem najdemo podcilj 4.7, ki se navezuje na globalno učenje in se glasi: *»Do leta 2030 poskrbeti, da bodo vsi učenci pridobili znanje in spretnosti, potrebne za spodbujanje trajnostnega razvoja, tudi z izobraževanjem o trajnostnem razvoju in trajnostnem načinu življenja, človekovih pravicah, enakosti spolov, spodbujanju kulture miru in nenasilja, državljanstvu sveta ter spoštovanju kulturne raznolikosti in prispevka kulture k trajnostnemu razvoju.«*

6. Pet razvojnih stebrov

LJUDJE

Odpraviti je treba lakoto in vse oblike nezadostne prehranjenosti ter si prizadevati za vsem dostopno splošno zdravstveno varstvo, kakovostno izobraževanje in usposabljanje, ustrezno in trajnostno socialno varstvo ter dostojno delo v zdravem okolju.

Preobrazimo svet

Svetovna rast prebivalstva in spreminjanje demografske strukture skupaj z gospodarskimi, družbenimi in okoljskimi razmerami lahko za trajnostni razvoj pomenita priložnosti, lahko pa tudi hude ovire. Svetovno prebivalstvo se bo do leta 2050 predvidoma povečalo za 2,4 milijarde. Odzivanje na izobraževalne potrebe otrok in mladine je ključnega pomena za spodbujanje odgovornega državljanstva, oblikovanje pravičnih, trajnostnih in uspešnih družb ter krepitev zaposlovanja mladih.

REVŠČINA

Boj proti revščini je eden največjih izzivov vseh časov. Upadanje skrajne revščine se po svetu nadaljuje, vendar se je upočasnilo. Kljub temu skoraj polovica svetovnega prebivalstva živi v revščini. Zaradi pomanjkanja hrane in nedostopnosti neoporečne vode ali sanitarij vsak dan umre na tisoče ljudi. Preveč otrok nima dostopa do izobraževanja. Odprava revščine je ključnega pomena, da pride do izraza neizmerni človeški potencial. Skupaj lahko sodelujemo v dejavnostih, ki vodijo do pravičnih in enakopravnih družb.

IZOBRAŽEVANJE

Izobraževanje osvobaja razum, odklepa domišljijo in je nepogrešljivo za samospoštovanje. Je ključ do blaginje in odpira svet priložnosti, saj vsakemu človeku omogoča, da prispeva k bolj trajnostnemu svetu in boju proti predsodkom ter da se opremi z veščinami in vrednotami, ki jih potrebujemo za delovanje kot informirani in kritični državljani globalne skupnosti. Učenje koristi vsakemu posamezniku in družbi kot celoti, zato bi moralo biti na voljo vsem v vseživljenjskem procesu.

ZDRAVJE IN BLAGINJA

Zdravje je osrednjega pomena v življenju ljudi. Je ključna sestavina pravične in trajnostne rasti ter razvoja, vključno z odpravo revščine. Pri izboljševanju zdravja milijonov ljudi je bil dosežen velik napredek. Vendar je ta napredek zastal ali ni dovolj hiter, ko gre za zdravljenje hudih bolezni, kot sta malarija in tuberkuloza, hkrati pa vsaj polovica svetovnega prebivalstva nima dostopa do osnovnih zdravstvenih storitev. Skupaj si moramo prizadevati, da bo ljudem na voljo splošno zdravstveno varstvo in bodo imeli vsi enak dostop do zdravljenja.

MIGRACIJE

Danes se razdalje manjšajo in komunikacije zajemajo ves svet, vendar se neenakost in revščina ne zmanjšujeta, zlasti v nekaterih delih sveta. Sedem od desetih ljudi živi v državah, kjer se je dohodkovna neenakost povečala. Selitve postajajo vse hujši problem tako za države v razvoju kot tudi za razvite države. Revščina, ki je povezana tudi s posledicami podnebnih sprememb, nadaljnjim kršenjem človekovih pravic, spopadi in nasiljem (zlasti nad dečki, deklicami in ženskami) je glavni vzrok za množičnost selitev, ki smo jim priče danes. Žal je v številnih primerih migrantom onemogočen dostop do zdravstvenih storitev in izobraževanja, poleg tega jim tudi grozi, da bodo postali žrtve prisilnega dela in trgovine z ljudmi. So tudi lahka tarča sovražnega govora in rasizma. Po drugi strani lahko zakonite migracije in mobilnost svetu prinesejo koristi zaradi prenosa znanja, veščin in proizvodne zmogljivosti na migrante, njihove družine ter države izvora in ciljne države.

ENAKOST SPOLOV

Po podatkih Organizacije združenih narodov enakost spolov ni le univerzalna temeljna pravica, temveč je tudi temelj sveta, v katerem ljudje živijo v miru in blaginji. Čeprav se nekateri kazalci enakosti spolov izboljšujejo, je neenakost še vedno precejšnja. Doseganje enakosti spolov je najboljša priložnost, ki jo ima svet, da se spoprije z nekaterimi najhujšimi izzivi današnjega časa – od gospodarske krize in pomanjkljivega zdravstvenega varstva do podnebnih sprememb, nasilja nad ženskami in zaostrovanja konfliktov. Ženske najbolj čutijo posledice teh težav, hkrati pa imajo zamisli in vodilne sposobnosti za njihovo reševanje. Diskriminacija na osnovi spola še vedno onemogoča preveč žensk, kar zavira tudi naš svet. Le z zagotavljanjem pravic ženskam in dekletom v okviru vseh ciljev trajnostnega razvoja bomo vzpostavili pravičnost in dosegli vključevanje, ustvarili gospodarstva, ki koristijo vsem, ter ohranili naše skupno okolje za prihodnje rodove.

MLADI

Mladi ljudje so ključno gonilo razvoja in sprememb. Zadovoljevanje njihovih potreb s povečevanjem števila kakovostnih delovnih mest in podjetniških priložnosti jim omogoča, da izkoristijo svoj potencial in inovacijske zmogljivosti. Ključnega pomena je tudi opolnočenje mladih pri javnih zadevah in hkratno spodbujanje njihove udeležbe v lokalnih gospodarstvih, družbah in odločevalskih procesih, zlasti prek mladinskih organizacij.

Uporabne povezave

- [Citizenship Education at School in Europe](#) (Državlјanska vzgoja v evropskih šolah)
- [Global Education Teachers Resources: »Our many identities«](#) (Viri za učitelje globalnega učenja: »Naše številne identitete«)
- [North-South Centre Youth Cooperation programme](#) (Program sodelovanja mladih, Center Sever-Jug)

PLANET

Naš planet je treba varovati pred degradacijo s trajnostno potrošnjo in proizvodnjo, trajnostnim upravljanjem njegovih naravnih virov in odločnim ukrepanjem za blažitev posledic podnebnih sprememb, da bo na njem omogočeno zadovoljevanje potreb današnje in prihodnjih generacij.

Preobrazimo svet

Blaginja človeštva in odpornost družbe sta odvisna od zdravega okolja in delujočih ekosistemov. Degradacija okolja, podnebne spremembe, ekstremno vreme ter naravne ali po človeku povzročene nesreče lahko izničijo pridobitve razvoja in ogrozijo gospodarski napredek, zlasti ko gre za ranljive skupine ali že degradirane habitate. Povečajo lahko ranljivost in potrebe ljudi, ogrozijo mir in stabilnost ter povzročijo obsežne migracije. Poleg zavzetega ukrepanja mora biti skrb za okolje vključena v vse segmente družbe.

PODNEBNE SPREMEMBE

Podnebne spremembe so eden največjih izzivov, s katerimi se danes spoprijema človeštvo. Povzročajo najrazličnejše motnje v delovanju družb in gospodarstev po vsem svetu, od ekstremnih vremenskih pojavov do družbenih in gospodarskih napetosti, kot sta denimo pomanjkanje sredstev za preživljanje ali zaostrovanje konfliktov. Z izobraževanjem, inovacijami in izpolnjevanjem svojih zavez glede globalnega podnebja lahko skupaj dosežemo, da bo prišlo do sprememb, ki so nujne za zaščito planeta. Te spremembe so priložnosti za vzpostavitev trajnostnih gospodarskih vzorcev in doseganje večje blaginje po vsem svetu.

POTROŠNJA IN PROIZVODNJA

Trajnostni razvoj ni mogoč, če prej ni trajnostne potrošnje in proizvodnje. Poraba energije v gospodarstvu in med prebivalstvom je za prometom drugo najhitreje rastoče področje svetovne porabe energije. Kmetijstvo in tekstilna industrija sta največja onesnaževalca vode na svetu. Po napovedih OECD se bo število osebnih vozil na prebivalca do leta 2020 povečalo za 32 %, obseg letalskega prometa pa se bo potrojil, kar bo neizogibno privedlo do povečanja izpustov CO₂. Medtem ko ljudje po svetu približno tretjino vse pridelane hrane zavržemo, milijoni trpijo lakoto.

Posamezniki lahko spremenimo svoj življenjski slog – zmanjšamo lahko količino svojih odpadkov in svoj ogljični odtis ter tako prispevamo k spremembam.

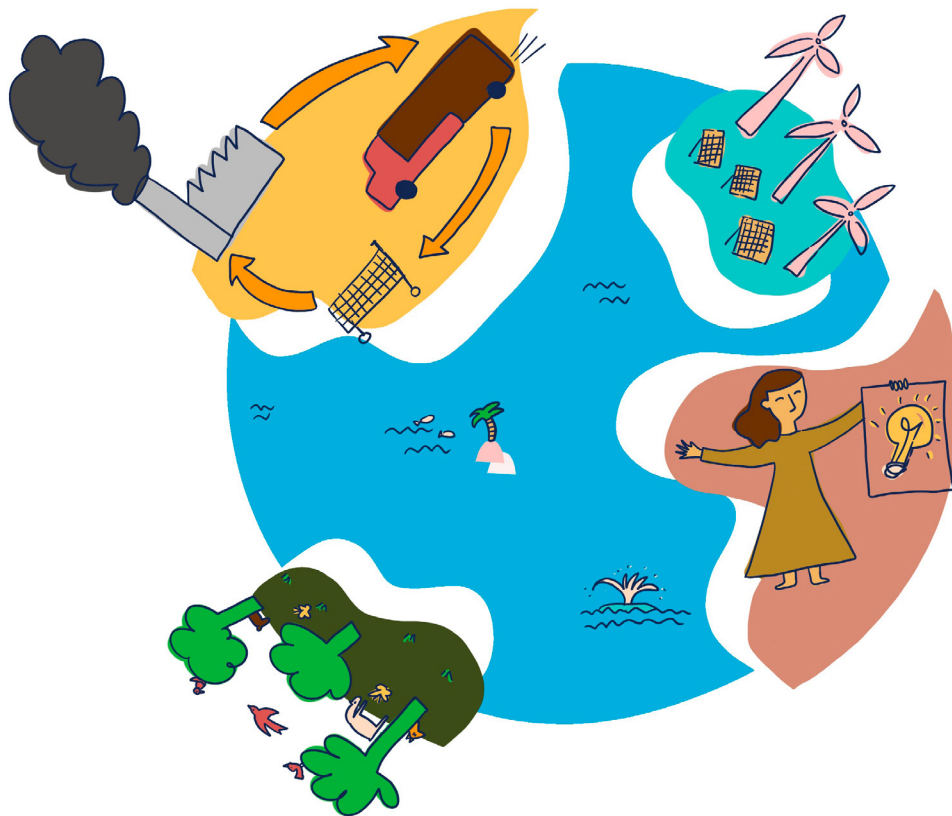
BIOTSKA RAZNOVRSTNOST

Ljudje smo tako kot vsa druga živa bitja del ekosistema in smo odvisni od narave. Biotska raznovrstnost je za naše življenje ključnega pomena, saj zagotavlja številne vire, nujne za naš obstoj. Več kot 70 odstotkov revnih ljudi po svetu živi na podeželju. Njihovi viri preživljanja so neposredno odvisni od biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Danes je izginjanje biotske raznovrstnosti ena največjih globalnih nevarnosti. Ob trenutni stopnji izumiranja vrst, ki je po nekaterih ocenah 1000–10.000-krat višja od naravne, znanstve-

niki zatrjujejo, da je kriza biotske raznovrstnosti že presegla »meje zmogljivosti našega planeta« in da lahko pride do nepovratnih sprememb, ki bodo globoko prizadele človeštvo. Spodbujanje trajnostne rabe naših ekosistemov in ohranjanje biotske raznovrstnosti nista zgolj cilj sam po sebi, temveč sta ključna za naše preživetje.

NARAVNI VIRI

Raba snovi se po svetu naglo povečuje, skupaj z njo pa snovni odtis na prebivalca. Nujno je treba ukrepati in zagotoviti, da trenutne materialne potrebe ne bodo vodile v čezmerno črpanje virov ali v degradacijo okolja. Po podatkih Organizacije združenih narodov bomo leta 2050 za ohranitev našega načina življenja potrebovali tri planete, če bomo s svojimi dejavnostmi nadaljevali kot doslej. Porabimo več virov, kot jih lahko planet sproti obnavlja, vse hujše onesnaževanje in povečevanje količin odpadkov pa težavo še zaostrujeta. Ker naravni viri niso neskončni, se moramo vsi naučiti, kako s ponovno uporabo in recikliranjem na vseh ravneh »ustvariti več in bolje iz manj.«

Uporabne povezave

- [Global Forest Watch](#)
- [Earth Charter International action guidelines](#) (Smernice Listine za Zemljo za mednarodno ukrepanje)

BLAGINJA

Zagotoviti je treba, da bodo ljudje uživali uspešno in polno življenje ter da bo gospodarski, družbeni in tehnološki napredek v sozvočju z naravo.

Preobrazimo svet

Ustvarjanje dostojnih delovnih mest, zlasti za ženske in mladino, je ključno za vključujočo in trajnostno rast. Skupna blaginja in rast ključno prispevata k blaginji in dostojanstvu ljudi. Vključujoča trajnostna rast povečuje dolgoročno odpornost družbe z ustvarjanjem priložnosti za ranljive in najbolj ogrožene skupine prebivalstva, da lahko sodelujejo pri ustvarjanju blaginje in dostojnih delovnih mest ter da imajo od tega koristi.

GLOBALNO GOSPODARSTVO IN TRGOVINA

Mednarodna trgovina poganja globalno gospodarstvo. Zanja je značilna zapletena mreža soodvisnosti med državami, multinacionalnimi družbami in posamezniki. Vpliva na proizvodnjo, potrošnjo, zaposlovanje, okolje, skratka na vsakodnevno življenje prebivalcev, kakor ponazarja primer varčevalnih politik, povezanih s finančnimi krizami (to ni razumljivo!!!). Vse pravičnejša trgovina je povezana tudi s pojmom trajnostnega razvoja.

PREHRANA IN KMETIJSTVO

Trajnostno kmetijstvo, skupaj s trajnostnim ribištvom, je še vedno ključni dejavnik odpravljanja revščine in trajnostnega razvoja ter je nepogrešljivo za odpravljanje lakote in zagotavljanje prehranske varnosti. Dve tretjini najbolj ranljivih ljudi na svetu se preživljata s kmetijstvom, številne države v razvoju pa so še vedno odvisne od menjave maloštevilnih dobrin. Danes si lahko omislimo (v čezmernih količinah) hrano, pridelano kjerkoli na svetu. Vendar razporeditev hrane po svetu ni pravična.

INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE

V državah v razvoju poteka danes uvajanje digitalnih tehnologij hitreje kot kdajkoli prej. Po svetu veliko ljudi živi v dosegu signala svojega prenosnega telefona. Mobilna omrežja pa rastejo hitreje kot število ljudi, ki uporabljajo medmrežje.

Nadaljnje podpiranje širitve informacijskih in komunikacijskih tehnologij po svetu je pomembno za zagotavljanje vključuje rasti in trajnostnega razvoja. Vendar bolj povezan svet z dostopnejšimi informacijami pomeni tudi, da je treba usposobiti ljudi in jih oskrbeti s pravimi orodji, da se bodo znali dokopati do zanesljivih virov informacij.

MIR

Vzpostavljati in ohranjati je treba mirne, pravične in vključujoče družbe, kjer ni prostora za strah in nasilje. Trajnosten razvoj ni mogoč brez miru in mir ni mogoč brez trajnostnega razvoja.

Preobrazimo svet

Podpiranje univerzalnih vrednot demokracije, dobrega upravljanja, vlada-vine prava in človekovih pravic za vse lahko okrepi zaupanje državljanov v inštitucije in družbo kot celoto. Te vrednote so tudi vir miru in socialne pravičnosti, saj prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja državljanov in skladnemu razvoju lokalnih, nacionalnih, regionalnih in mednarodnih skupnosti.

MIR IN SPOPADI

Po desetletjih napredka na področju zmanjševanja globalnega bremena nasilnih spopadov se je v zadnjih štirih letih po svetu povečalo število oboroženih spopadov. Okrepilo se je nasilje nad civilisti, povečal pa se je tudi obseg drugih kršitev in kratenja pravic. To je bilo pospremljeno z doslej najhujšo kriza globalnega razseljevanja ter občutnim poslabšanjem kakovosti življenja na območjih spopadov in drugod. Da bi se spoprijela s tem izzivom, mora mednarodna skupnost doseči zavezanost, najti energijo, oblikovati strategijo in zbrati vire, potrebne za zmanjšanje nasilja v vseh oblikah, in sicer s preprečevanjem konfliktov, zaščito ranljivih skupin ter obnovo držav in družb, prizadetih zaradi nasilja. Ohranjanje miru in trajnostni razvoj sta dve plati istega kovanca. Ne le, da so oboroženi spopadi morda največji zaviralec gospodarskega razvoja – do te mere, da jim včasih pravijo kar »vzratni razvoj« –, temveč je trajna gospodarska rast tesno povezana z občutno večjimi možnostmi za ohranitev miru.

VLADE, DEMOKRACIJA IN ČLOVEKOVE PRAVICE

Napredek, dosežen pri ustavljanju nasilja, zavzemanju za vladavino prava, krepitvi institucij in izboljševanju dostopa do pravnega varstva ni povsod enak, zaradi česar so milijoni ljudi še vedno prikrajšani za varnost, pravice in priložnosti, kar onemogoča zagotavljanje javnih storitev in hromi splošnejši gospodarski razvoj. Napadi na civilno družbo tudi zavirajo razvoj. Boj za spoštovanje človekovih pravic in demokracijo je še vedno eden večjih izzivov, vendar so aktivni državljani, če nastopijo skupaj, to sposobni spremeniti.

RAZNOLIKOST IN MEDKULTURNI DIALOG

Današnje družbe so vse bolj svetovljanske in medkulturni odnosi so že del naše vsakdanjosti. To pomeni, da se morajo državljani med seboj razumeti in spoštovati, da lahko živijo v sožitju in uspevajo. Enakopravnost in blaginja morata biti zagotovljena vsem – ne glede na spol, raso, versko prepričanje ali ekonomski položaj.

Uporabne povezave

- [Amnesty International](#) – Ideas for activities ([ideje za aktivnosti](#)) (primer) in viri glede promocije izobraževanja o človekovih pravicah (Human Rights Education) V okviru [te predlagane aktivnosti](#) lahko denimo povabite govorca Amnesty International v vašo šolo, kjer izvedete brezplačne delavnice in pouk. Na naslednjih povezavah lahko dostopate do zamisli in pedagoških virov za [osnovno](#), [srednjo](#) ter [višjo/odraslo raven](#) izobraževanja.
- [International Peace Bureau](#) (Mednarodni mirovni urad)
- [Peace Channel](#)
- [The Peace Alliance](#)
- [The road to peace](#)
- [Predvajalni seznam \(Playlist\) - 10 pogovorov TED](#)
- [Mednarodni dan miru \(OZN\)](#) (»CTR: »gradniki miru« (Building Blocks for Peace))
- [YouTube kanal OZN: video posnetki o promociji miru prek CTR](#)
- [UNESCO Culture of Peace and Non-Violence](#) (kultura miru in nenasilja)

PARTNERSTVO

Oživiti je treba globalno partnerstvo za trajnostni razvoj, ki temelji na duhu okrepljene globalne solidarnosti in se osredotoča zlasti na potrebe najrevnejših in najranljivejših, ob udeležbi vseh držav, vseh deležnikov in vseh ljudi.

Preobrazimo svet

Krepitev in širjenje mrež solidarnosti je ključnega pomena za omilitev negativnih posledic globalizacije in individualizma. Močna sodelovalna partnerstva, ki temeljijo na medkulturnem in medsektorskem učenju ter sodelovanju med več deležniki krepijo našo komplementarnost ter zadovoljujejo naše družbene potrebe z vzajemno bogatitvijo in podporo.

TRAJNOSTNI RAZVOJ

Blaginja sloni na treh stebrih trajnostnega razvoja: družbi, okolju in gospodarstvu. To je globalni izziv za mednarodno skupnost in hkrati za vsakega posameznika. Globalne cilje je mogoče doseči le, če sodelujemo. Potrebne so mednarodne naložbe in podpora, če želimo zagotoviti inovativen tehnološki razvoj, pravično trgovino in dostop do trga, kar zlasti velja za države v razvoju. Če želimo zgraditi boljši svet, moramo biti v podporo, razumevajoči, strastni, predvsem pa pripravljeni na sodelovanje.

Uporabne povezave

- [Barefoot Guide 5: Inclusive Development](#) (vključujoči razvoj)
- [Green School Alliances](#) (Zaveznitva za zeleno šolo)
- [UNESCO Teaching and Learning For A Sustainable Future](#) (Poučevanje in učenje za trajnostno prihodnost)

2. D E L

**TEDEN GLOBALNEGA
UČENJA:
Ukrepa jmo!**

7. Pobuda, ki izhaja iz ljudi

Pobude, ki izhajajo iz ljudi, preobražajo svet – in naša življenja. Danes ima orodja za spremembo skoraj vsakdo na dosegu roke, zato se spreminja način razmišljanja in delovanja organizacij civilne družbe, praktikov in izobraževalcev.

Skupne aktivnosti, ki izhajajo iz ljudi, lahko zastavimo na mnogo načinov. Kaj imamo pravzaprav v mislih, kadar rečemo, da nekaj »izhaja iz ljudi«? Odgovorimo lahko tako, da pojasnimo šest najpogostejše uporabljenih izrazov s področja organiziranja kampanj za spodbujanje udeležbe.

MOČ LJUDI

Ljudje, ki delujejo posamično ali kolektivno, imajo moč, da v svetu dosežejo pozitivne spremembe. Kampanja, ki izhaja iz ljudi, organizira, aktivira in podpira ljudi, da dosegajo spremembe, tako da jim nudi usposabljanje, priložnosti in orodja, ki jih potrebujejo, da postanejo uspešni nosilci sprememb.

UDEJSTVOVANJE

»Udejstvovanje« lahko opredelimo kot potovanje, ki ga opravijo ljudje – od tega, da se z nekim vprašanjem ne ukvarjajo, do tega, da se ga zavedo, postanejo aktivnejši ali predani, pri čemer njihovo delovanje pogosto napreduje od preprostejših do vse zahtevnejših oblik udejstvovanja.

ORGANIZACIJA

Uspešna organizacija temelji na zaupanju ter zahteva sodelovanje in medsebojno razumevanje. Kdor je odgovoren za organizacijo, mora znati graditi odnose z ljudmi in jim zagotavljati usposabljanje, orodja in vire, ki jih potrebujejo, da samostojno vodijo kampanjo ali se za kaj aktivno zavzemajo.

AKTIVACIJA

Uspešna aktivacija katalizira moč tako, da motivira ljudi in jim omogoči, da ukrepajo v odločilnih trenutkih. Aktivacija vključuje pripovedovanje zgodb, ki pritegnejo pozornost, in nudenje priložnosti za sodelovanje.

PROSTOVOLJSTVO

Ljudje po vsem svetu svoj čas, energijo in veščine vlagajo v izvedbo kampanj, podporo organizacijam ali pomoč svojim skupnostim. Prostovoljci lahko k uresničevanju zamisli na lokalni ravni pripomorejo z zavzemanjem za stvar, pogovori z ljudmi na terenu in oblikovanjem skupnosti, ki nudijo podporo in dajejo pobude.

ODPRTE POBUDE

Pod vodstvom ljudi, ki niso neposredno vključeni v organizacijo, se lahko začnejo izvajati skupne aktivnosti v podporo boju ali gibanju.

8. Kje začeti? Udeležite se lokalnega dogodka

Teden globalnega učenja je vsako leto edinstvena priložnost, da se zberejo ključno deležniki na nacionalni ravni in posamezniki po vsej Evropi in skupaj ukrepajo, tako da spodbujajo globalno učenje, se učijo drug od drugega ter med seboj izmenjujejo lokalne strategije in prakse.

Če ste državljan(ka) ali skupina državljanov države članice Mreže za globalno učenje (seznam lahko najdete [tu](#)), se tej globalni pobudi najenostavneje pridružite tako, da stopite v stik z vašo nacionalno platformo ali se obrnete na Center Sever-Jug Sveta Evrope. Tako se boste lahko seznanili z vsemi aktivnostmi, ki so načrtovane lokalno, lahko boste tudi predlagali aktivnost in/ali se pridružili eni ali več aktivnostim, h katerim lahko po vašem mnenju prispevate.

Te aktivnosti so lahko zelo različne, od spletnih kampanj do dogodkov ali predvajanja filmov ter od javnih razprav, ki vključujejo lokalne predstavnike, do ustvarjalnih in umetniških dogodkov. Treba je zgolj poiskati informacije in se vključiti v dogajanje. Ne pozabite tudi, da je pri globalnem učenju zaželeno čim številnejša udeležba!

Uporabne povezave

Obiščite [spletno stran Tedna globalnega učenja v Sloveniji](#), ki ponuja ideje za izvedbo aktivnosti, koledar dogodkov, video povezave, promocijsko gradivo, učne ure ...

9. Načrtujte lastno pobudo

Če vaša država morda ni članica Mreže za globalno učenje ali vam ni uspelo najti aktivnosti, ki bi se ji radi pridružili, vendar kljub temu niste izgubili motivacije in ste še vedno zagreti in se pripravljeni angažirati, je čas, da pripravite svoj načrt. Spodaj je nekaj uporabnih vprašanj, na katera poskusite odgovoriti, preden se lotite dela.

V čem je težava?

- Opredelite, kaj želite spremeniti ali podpreti, pri čemer bodite čim konkretnější.
- Bodite jasni glede dosegljivosti tega, kar ste si zastavili.
- Morda se želite spoprijeti z velikim problemom, vendar ga ni mogoče rešiti v enem zamahu. Razmislite o tem, da bi se njegovega reševanja lotili postopoma, z manjšimi koraki.

Katere korake je treba narediti?

- Razmislite o cilju vaše pobude in s katerimi koraki bi ga lahko dosegli.
- Lahko si pripravite seznam nalog in ciljev, ki vam bodo pomagali doseči splošni cilj.

Na koga želite vplivati – in kdo vam lahko pri tem pomaga?

Pomembno je opredeliti ciljne posameznike ali organizacije, na katere želite vplivati – tiste, ki bodo lahko dosegli, da pride do sprememb, ki si jih želite. Pomembno je tudi opredeliti posameznike ali skupine, ki vam lahko pomagajo doseči vašo ciljno osebo in nanjo vplivati.

Kdo se vam bo pridružil pri vaši pobudi?

Uspešne kampanje nikoli ne izpelje ena sama oseba. Informiranje in aktivacija večjega števila ljudi lahko potekata prek družbenih omrežij in v lokalnem tisku, na ta način se lahko k sodelovanju pritegne več ljudi.

Katera metoda izvajanje kampanje bo najučinkovitejša?

Pristop, ki ga uporabite, naj bo prilagojen temu, komu je kampanja namenjena in kaj želite z njo doseči. Pri uspešnih kampanjah je običajno uporabljenih več pristopov, zato razmislite o vrstnem redu aktivnosti in o tem, kako jih usklajevati, da bo dosežen čim večji učinek.

10. Praktična orodja

Pri iskanju odgovorov na vsa pomembna vprašanja, o katerih morate razmisliti, da bi organizirali uspešno pobudo globalnega učenja, lahko uporabite preprosta sodelovalna orodja, ki vam bodo olajšala to nalogo.

OKVIR KAMPANJE

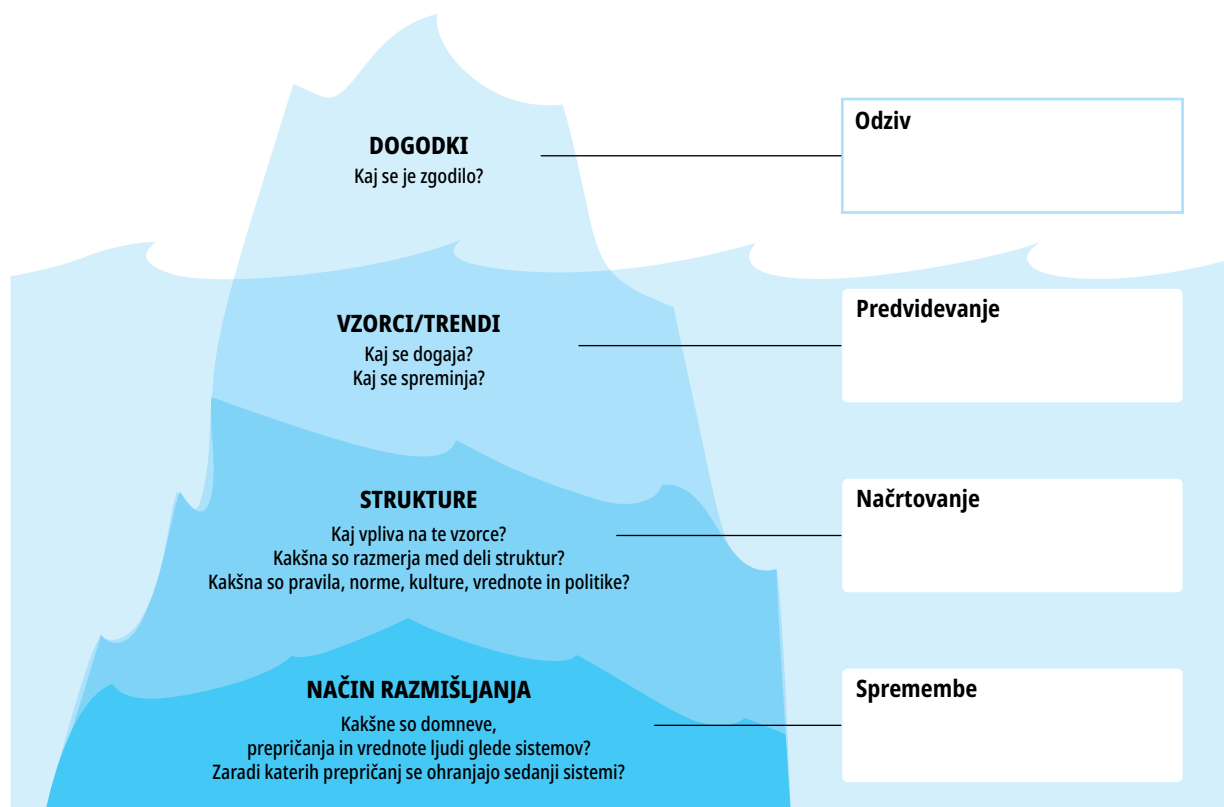
Z okvirom kampanje, ki ga je navdihnil poslovni okvir (angl. *business model canvas*), boste zagotovili izpolnitev osnovnih pogojev za njeno uspešnost.

Vizija Kaj bi radi v dolgoročnem smislu dosegli s to kampanjo? 1	Kaj lahko storimo, da bo prišlo do teh sprememb? Kako lahko zmotimo delovanje sedanjega sistema in ga spremenimo? Kako lahko v zvezi s tem vprašanjem dosežemo kulturne spremembe? 2	Kdo lahko pomaga? Kdo bi lahko pripomogel, da pride do sprememb? Kdo je vpliven? Kdo čuti posledice trenutne situacije? S kom lahko sodelujemo? 3	Dolgoročni cilji Kaj bi radi dosegli s tem projektom? Kratkoročni cilji Kaj moramo storiti, da se bo to zgodilo? 6	Kakšna je zgodba? Kateri so ključni elementi nove zgodbe, ki jo želimo ustvariti? 8
Kaj se mora spremeniti? Glede na ugotovljene probleme, ki prispevajo k trenutni situaciji, kaj se mora spremeniti? 2	Kaj se mora spremeniti? Glede na ugotovljene probleme, ki prispevajo k trenutni situaciji, kaj se mora spremeniti? 2	Vplivi Katera razmerja, trendi ali dogodki trenutno vplivajo na sedanjo situacijo, jo pomagajo ohranjati ali jo lahko spremenijo? 5	Rezultati Kako si predstavljamo uspeh? Kazalniki Kako bomo vedeli, ali smo na pravi poti? 7	Kaj morajo storiti ljudje? Kako lahko javnost in zavezniki pomagajo doseči spremembo? Kaj od njih pričakujemo? 9
Domneve Katere so naše domneve glede tega, kako se bo odzval sistem? Zakaj verjamemo, da nam bo uspelo? 11	Tveganja Zakaj bi nam lahko spodletelo? Na kašen odpor lahko naletimo? Ali lahko kaj ogrozi naše ljudi ali organizacijo? 12	Kaj moramo storiti mi? Katere ključne aktivnosti in naloge moramo opraviti, da podpremo ljudi pri ukrepanju ali doseganju sprememb? 10	Spremljanje in merjenje Kako bomo spremljali in merili uspešnost našega uresničevanja zastavljenih ciljev? 13	

Za bolj sodelovalen pristop bi morali natisniti okvir kampanje v formatu A0 (velikost posterja) in uporabiti samolepilne listke, da lahko v vsak okvirček vstavite vaše najboljše zamisli in predloge. Zatem lahko z vašo skupino redno preverjate in dopolnjujete načrt vaše pobude. Datoteko lahko naložite na [tej povezavi](#).

ICEBERG

Poglobite svoje razumevanje razmer, ki jih želite spremeniti ali nanje vplivati. Model **Iceberg** (ledena gora), ki ga je razvila neprofitna organizacija Northwest Earth Institute, je eden od načinov, kako se dokopati do temeljnega vzroka problema, s katerim se želi spoprijeti vaša pobuda – pozornost vam pomaga preusmeriti s konkretnega problema na družbene strukture in miselne vzorce, ki so njegov temeljni vzrok. Pomaga vam tudi lahko, da začnete bolj neposredno razmišljati o aktivnostih, s katerimi želite vplivati na družbene in kulturne inštitucije.

DELOVNI LIST »POZIV K UKREPANJU«

To orodje nudi enostaven okvir za premislek o tem, kako boste vašo kampanjo predstavili javnosti, da boste ljudi navdihnili in jih motivirali k ukrepanju. S tem delovnim listom si lahko pomagata pri podrobni opredelitvi predstavitvenih in motivacijskih aktivnosti, povezanih z vašo kampanjo.

Svet v razsulu

Kateri problem želite rešiti?
Kateri miti ali ovire otežujejo doseganje sprememb? Zakaj bi bilo to pomembno za tiste, ki jih nagovarjate s pobudo?

Vaša vizija

Kakšna je rešitev?
Navedite vaš cilj in razlog, zakaj je pomemben. Kakšna je vaša dolgoročna vizija in kako doseganje cilja prispeva k uresničitvi vaše vizije?

Vaša strategija

Kaj se mora spremeniti, da bo dosežen cilj? Kdo ima moč, da doseže spremembo? Opišite, kako se bo po vašem mnenju zgodila sprememba, pri čemer bodite jedrnat in čim jasnejši.

Pozovite k ukrepanju

Kaj pričakujete od udeležencev in kako bo to pomagalo? Ljudje morajo razumeti svojo vlogo v vaši strategiji in kako bo njihovo delovanje pomagalo, da se zgodi sprememba.

Opišite gibanje

Kako se pobuda umešča v širše gibanje za spremembo? Katere vrednote želite prenesti na druge in kakšno skupnost želimo ustvariti? Kako bomo vedeli, kdaj nam je uspelo?

11. Kontrolni seznam

1. Opredelite obseg in postavite cilje

Ne pozabite opredeliti obsega pobude, kaj bi radi dosegli z dogodkom in kateri so ciljni profili udeležencev.

2. Organizirajte ekipo

Pomembno je, da del organizacije prepustite skupini predanih ljudi. Velikost ekipe bo odvisna od vrste in obsega dogodka. Zelo pomembno je tudi določiti vodjo ekipe, ki je odgovoren za načrt in izvedbo posameznih faz ter tudi za naloge, ki sledijo dogodku.

3. Pripravite komunikacijski načrt

Komunikacija bo imela pomembno vlogo pri pritegovanju pravih udeležencev in partnerjev. Sporočilo prilagodite vašim ciljnim javnostim in ugotovite, po katerih kanalih bi jih najlažje dosegli. Poskrbite, da uporabite komunikacijska sredstva, ki so na voljo na spletu v okviru Tedna globalnega učenja.

4. Naredite krovni načrt (angl. master plan)

Krovni načrt naj vključuje vse vidike dogodka, med drugim npr: logistiko, program in vsebino dogodka; moderatorje/govornike/udeležence; partnerstva; prostovoljce. Krovni načrt naj vključuje tudi podrobnosti glede nalog, njihovih predvidenih datumov izvedbe in odgovornih oseb. To bo v pomoč pri organiziranju ekipe, vaša organizacija pa bo lahko sledila procesu in ustrezno ukrepala.

5. Določite proračun

Vaš proračun naj vključuje ocene izdatkov za vse pomembne elemente, opredeljene v vašem krovnem načrtu.

6. Spremljajte učinek vašega delovanja

Poskrbite, da se domislite preprostega mehanizma vrednotenja (npr. anketa), skladnega s cilji pobude, da izmerite njeno uspešnost in pridobite izkušnje za naslednje pobude.

7. Povežite se z mrežo

Ko ste prepričani, da imate vse pripravljeno, se vključite v globalno razpravo in o svojih načrtih obvestite Mrežo za globalno učenje, da se bodo pojavili na spletni strani in bo lahko stekla njihova spletna promocija. To storite tako, da:

- preverite [seznam koordinatorjev globalnega učenja](#) pri Centru Sever-Jug in stopite v stik z vašo nacionalno platformo;
- če vaša država nima vzpostavljene nacionalne platforme, stopite v stik s Centrom Sever-Jug na naslednjem spletnem naslovu: miguel.silva@coe.int

12. Vključite druge deležnike

Pri organiziranju dogodka TGU (Teden globalnega učenja) ali drugega dogodka ali kampanje je koristno opraviti analizo deležnikov, da je znano, kdo so ljudje in organizacije, ki jih zadevajo obravnavana vprašanja. Ta analiza vam pomaga pri ugotavljanju morebitnih zaveznikov in podpornikov. Pomagajte si lahko tudi tako, da po pomenu razvrstite, koga ciljati s kampanjo, in pripravite strategijo vplivanja.

1. VKLJUČITE POLITIČNE PREDSTAVNIKE ALI ODLOČEVALCE

Vključitev lokalnih, regionalnih ali nacionalnih političnih predstavnikov in odločevalcev je ključno pri:

- pomoči vaši organizaciji, da obravnavano vprašanje pogleda še iz drugega zornega kota in glede politik najde trajnostne rešitve;
- privabljanju širšega občinstva, s čimer se poveča vidnost vaših dogodkov in raven udeležbe na njih;
- vplivu na vladno politiko;
- ozaveščanju v okviru lokalnih parlamentov/delovnih skupin/svetov ali drugih teles;
- pomoči in privabljanju morebitnih donatorjev ali sponzorjev.

1. KORAK:

Opreделите politične predstavnike/odločevalce, pomembne za vaš cilj, in se z njimi sestanite.

Povabite (vplivne) politične predstavnike iz svoje skupnosti, pomembne za reševanje vprašanja, s katerim se ukvarja vaša organizacija. Po elektronski pošti ali v pismu navedite teme razprave in razloge za sestanek.

Kako poslati vabilo/prošnjo za sestanek:

- Telefonski klic (če oseba že pozna vas in vašo organizacijo)
- Formalno vabilo, poslano uradu, ki naj bi organiziral sestanek ali delovno kosilo
- Zaposite za pomoč skupne znance, ki vas lahko predstavijo

2. KORAK:

Pojasnite jim, zakaj je vprašanje pomembno in kako vas lahko podprejo/se vključijo.

- Predlagajte, kako vam lahko politični predstavniki pomagajo pri dogodkih TGU:
- da sponzorirajo dogodek
- da pomagajo pri vidnosti dogodka
- da v vladnih telesih izrazijo podporo globalnemu učenju
- da organizirajo več formalnih dogodkov ali razprav v formalnem okolju, npr. v vladnih telesih
- da pomagajo pozivati druge politične predstavnike, naj podprejo dogodke TGU
- da se kot govorniki/razpravljalci udeležijo dogodkov, ki jih organizirajo vaše organizacije

- da se v javnih občilih javno zavzamejo za rešitev problema
- da izdajo dovoljenje za izvedbo dogodka ali aktivnosti v javnih prostorih ali na javnih površinah

3. KORAK:

Nadaljnje aktivnosti

Po sestanku ostanite aktivni (npr. opravite telefonski klic čez nekaj dni) in lobirajte za trdno zavezo glede njihove udeležbe.

2. VKLJUČITE MEDIJE

Pomembno se je zavedati, da mediji vsak dan prejmejo veliko izjav za medije in vabil na dogodke. Da se prebijete skozi to množico, izstopajte in poskrbite za opaznost vašega dogodka; vaš dogodek naj i) prinese spremembo, ii) z življenjem skupnosti ni povezan le teoretično. Če ste jasni in kratki, to pomaga novinarjem, ki so običajno na tesno s časom.

1. KORAK:

Sestavite seznam medijev, s katerimi boste stopili v stik.

To so lahko lokalni, regionalni ali državni mediji, kar je odvisno od obsega dogodka. Ugotovite, kateri novinarji pokrivajo problematiko, s katero se ukvarjate (mediji imajo običajno novinarje, zadolžene za določena področja, npr. zdravje, izobraževanje, politika, šport itd.). Priporočljivo se je potruditi za vzpostavitev neposrednega odnosa z novinarji.

2. KORAK:

Napišite izjavo za javnost ali pripravite kratko predstavitev vašega projekta.

Pišite o spremembi, za katero se zavzema vaš dogodek ali kampanja, ter kako osebno vpliva na življenje ljudi v vaši skupnosti. Pripravite tudi podatke, ki jih ima vaša organizacija in so lahko dragoceni za zgodbe v novicah, ki jih bodo pripravili novinarji.

3. KORAK:

Če je mogoče, pripravite za novinarska središča kakovostno vsebino, npr. fotografijo, video posnetek ali zvočni zapis.

Pomembno je, da se vsebina pripravi skladno z zahtevanimi standardi, da je vaša zgodba lahko objavljena, tudi če novinarji ne morejo prisostvovati dogodku. Kakovost ali ločljivost fotografij naj bo npr. med 150 in 300 dpi (če je manjša, so lahko slike videti motne ali zrnate), video posnetki pa naj bodo zajeti v visoki ločljivosti (HD).

3. VKLJUČITE VPLIVNEŽE/DIGITALNE AKTIVISTE

Kdo so vplivneži?

To so posamezniki, običajno dobro znani v specifičnih skupnostih mladih ljudi, ki imajo na platformah družbenih omrežij velik doseg. Pogosto so aktivni v ožjih nišah (npr. lepota in kozmetika, kuhanje, šport, potovanje, pa tudi sodelovanje in civilna gibanja), zato je

razumevanje ciljev njihovega delovanja zelo pomembno, preden navežemo stik z njimi. Vplivneži niso nujno dobro znani na državni ravni in jih verjetno ne najdete po običajnih medijskih kanalih.

13. Medijsko opismenjevanje

Kdo lahko organizira medijsko opismenjevanje?

Dogodke lahko organizira kdorkoli. Ni treba, da ste za to posebej specializirani, zanimati vas mora le trenutna tema, povezana z medijsko pismenostjo! Aktivnosti lahko potekajo v formalnih (šole, ustanove) ali neformalnih (mladinski klubi, domovi krajanov, javni trgi, druge javne odprte površine itd.) prostorih in seveda na spletu. Vaša ustvarjalnost ni z ničemer omejena!

Katere teme medijske pismenosti (MP) lahko izberete?

Za občutek (vendar se ne omejujte le na to) vam spodaj podajamo nekaj primerov:

- Spletna identiteta in digitalni odtis
- Spletna zasebnost in spletna varnost
- Spletno ustrahovanje
- Novi in tradicionalni mediji
- Sovražni govor in svoboda govora
- Človekove pravice na spletu in zunaj spleta – kaj je drugače in kaj ostaja isto?
- Lažne novice ali kako opaziti pristranskost, manipuliranje, napačne informacije, zavajajoče informacije ali zlonamerne informacije
- Razbijanje stereotipov in pristranskosti v medijih
- Kako se izogniti razširjanju govoric in napačnih informacij (udejstvovanje na družbenih omrežjih)
- Etična načela v medijih in pri spletni komunikaciji
- Digitalno, globalno in nacionalno državljanstvo – katere so razlike? Kako spletni svet spreminja naše razumevanje državljanstva?
- Kritično razmišljanje in globalno učenje: kako nam mediji predstavljajo svet in kaj lahko storijo izobraževalci, da pomagajo učencem pridobiti veščine MP.

Katere dejavnosti lahko IZVEDETE?

Aktivnosti, ki se lahko odvijajo zunaj spleta (na sestankih v živo v različnih oblikah), a tudi na spletu

- brez oklevanja eksperimentirajte z novimi formati, saj ste tu vi strokovnjak.

ČE STE UČITELJ, IZOBRAŽEVALEC ALI DELATE Z MLADIMI

Organizirajte aktivnost v učilnici, mladinskem klubu ali domu krajanov:

- sovrstniška razprava na katerokoli temo, povezano z medijsko pismenostjo: spletna identiteta, spletna zasebnost,
- spletno ustrahovanje, zavajajoče informacije/lažne novice, zaupanja vredni viri novic, sovražni govor itd. (primer formatov: <http://www.teachhub.com/classroom-activities-how-hold-classroom-debate>; format parlamentarne razprave (debate): <http://www.apdaweb.org/old/guide/rules.html>)
- igranje vlog ali uporaba tehnike forumskega gledališča (<https://fondong.fdsc.ro/upload/Forum%20Theatre.pdf>)
- povabite vplivneža (bloggerja, video blogerja/vlogerja itd.). Naj vas ne skrbi, če jih ne poznate, povprašajte vaše učence ali skupnost mladih po lokalnih vplivnežih, ki jim sledijo, in poskusite k razpravi povabiti enega ali več vplivnežev. Mlade generacije se po njih zgledujejo, zato je lahko zelo koristno z njimi razpravljati o njihovem delu in trenutnih izzivih, povezanih z novimi mediji.
- Na večerni pogovor povabite starše in odprto razpravljajte o izzivih, s katerimi se spoprijemajo pri vzgoji otrok in mladostnikov v vse bolj digitalnem svetu.

Organizirajte predvajanje filma (v mladinskem klubu, učilnici ali šolski avli/telovadnici), ki naj mu sledi razprava/razgovor.

Organizirajte obisk novinarskega središča in se pogovorite z medijskimi profesionalci (novinarji, uredniki itd.) o tem, kako ustvarjajo novice, kakšne so etične posledice, kako se tradicionalni mediji razlikujejo od novih.

Organizirajte tekmovanja: fotoglas (photovoice) (<https://bit.ly/2y148YC>; <https://bit.ly/2E8zHVU>); ustvarjanje kratkih filmov; izdelava posterjev; risanje (vključno z risanjem po asfaltu za mlajše otroke).

Organizirajte spletno aktivnost:

- opravite javnomnenjsko raziskavo/anketo in na koncu delite rezultate (lahko jih uporabite tudi kot spodbudo za razpravo v živo).
- spletna razprava na strani/v skupini na Facebooku, skupini Whatsapp ali drugi družbeni platformi (priporočljive so zaprte Facebook ali Whatsapp skupine, če takšne skupine obstajajo)
- spletno tekmovanje – ki spodbuja ustvarjanje memov (<https://www.wix.com/blog/2017/07/whatare-memes/>, <https://www.wired.com/story/guide-memes>) ali GIF-ov (<https://edu.gcfglobal.org/en/internet-tips/what-is-an-animated-gif/1/>). Če menite, da nimate znanja za pojasnjevanje teh orodij, je lahko to tudi priložnost za vrstniško učenje ali opolnomočenje mlajših generacij. Zato se ne bojte povabiti mlajše osebe, da prevzame vodenje tega tekmovanja – vaša vloga je lahko predlaganje tem.
- spletni seminar (webinar), kjer lahko predstavite zaželene vsebine, povezane z MP. Video, ki ob tem nastane, se lahko uporabi tudi ob drugih priložnostih. To pomeni, da mora biti omogočen dostop do minimalne tehnološke opreme (računalnik in programska oprema).

ČE STE PREDSTAVNIK(CA) NVO ALI NEPOVEZAN(A) AKTIVIST(KA)

Organizirajte dogodek z več deležniki – povabite odločevalce (na lokalni, regionalni ali državni ravni), strokovnjake, ki delajo z mladimi (učitelji, izobraževalci, mladinski delavci), predstavnike medijev (tradicionalnih in/ali novih), mlade – in razpravljajte o obstoječih politikah ali potrebi po novih politikah, povezanih z: medijskim opismenjevanjem kot delom formalnega izobraževalnega programa, svobodi medmrežja, varnosti otrok in mladine na spletu, obstoječih mehanizmi za prijavljanje spletnih zlorab itd.

Pridružite se kampanji ozaveščanja ali spremljanja za celotno Mrežo globalnega učenja – ki se navezuje na temo MP po vaši izbiri. Na koncu lahko objavite rezultate in lahko vas podpremo pri razširjanju rezultatov.

Organizirajte razpravo o poročilu ali raziskavi, ki ste jo že objavili (in se nanaša na MP) – osvežitev spomina drugih o vašem delu je vedno koristno in poveča učinek vašega dela, saj bo povezano z globalnim gibanjem.

Organizirajte usposabljanje strokovnjakov za delo z mladino in drugih aktivistov, ki delujejo v NVO – pomagajo naj vam kolegi ali člani osebja ali pa se partnersko povežite z drugimi zunanjimi strokovnjaki/organizacijami/podjetji – in jim nudite podporo, da bodo bolje razumeli spletni svet, njegove priložnosti in izzive, med drugim tudi z razpravami o tem, kako biti bolj prisoten na spletu (promocija njihovih aktivnosti, navezovanje stikov z mladimi itd.).

Spodbujajte digitalno delo z mladimi – kot politiko (med strokovnjaki in odločevalci) in kot prakso (med strokovnjaki in po možnosti mladino)

Organizirajte dogodke za opolnomočenje mladih – delavnice ali usposabljanja, usmerjene v razvoj njihovega kritičnega mišljenja, kjer jim priskrbite konkretna orodja in jih celo podprete, da med vrstniki prevzamejo vlogo pomnoževalcev.

ČE STE STROKOVNJAK ZA MEDIJE ALI NJIHOV PREDSTAVNIK

Poskrbite za medijsko pokritost medijskega opismenjevanja

- Ustvarite posebne izdaje/dodatke k oddajam/radio/TV/video spote, povezane z MP, vplivom novih medijev itd.

Promovirajte aktivnosti, za katere ste slišali med Tednom globalnega učenja ali ki jih lahko najdete tu: <https://www.coe.int/en/web/north-south-centre/the-global-education-week>

Povabite mladino, učence ali otroke v vaše novinarsko središče in jim pojasnite, kako deluje in zakaj je za vas ta služba pomembna.

Če ste vplivnež, youtuber ali vloger, lahko ustvarite posebno izdajo/podkast z gosti strokovnjaki za MP/učitelji/NVOji ali mladimi ter z njimi razpravljajte o aktualnih izzivih.

Organizirajte spletno razpravo z vprašanji in odgovori (video v živo ali komentarji na družbenih omrežjih).

14. Povezave

Uporabne povezave o medijski pismenosti

- [Council of Europe Tools Internet Governance](#)
Orodja Sveta Evrope, spletno upravljanje
- [Internet Literacy Handbook](#)
Priročnik za spletno opismenjevanje
- [Guide to Human Rights for Internet users](#)
Vodnik po človekovih pravicah za uporabnike medmrežja
- [Digital Citizenship & Digital Citizenship Education](#)
Digitalno državljanstvo in izobraževanje o digitalnem državljanstvu
- [No Hate Speech Campaign](#)
Kampanja proti sovražnem govoru
- [Razne objave v medijih, novinarstvo, svoboda govora](#)
- [Better Internet for kids](#)
Boljši internet za otroke
- [Report on Fake news and Online Disinformation](#)
Poročilo o lažnih novicah in zavajajočih informacijah na spletu
- [Developing Digital Youth Work](#)
Razvijanje digitalnega mladinskega dela
- [Center for Media Literacy](#)
Središče za medijsko opismenjevanje
- [UNESCO: Journalism, 'Fake News' and Disinformation: A Handbook for Journalism Education and Training](#)
Novinarstvo, »lažne novice« in zavajajoče informacije: Priročnik za novinarsko izobraževanje in usposabljanje
- [Eurodesk Social Media Guidebook: Tips and tricks for online youth work](#)
Eurodeskov vodnik za družbene medije: nasveti in triki za spletno delo z mladino

Medijska omrežja

- [African Journals Online](#) – podatkovna baza o strokovnih revijah, ki izhajajo v Afriki in zajemajo vrsto akademskih disciplin.
- [All Africa](#) – največji spletni distributer svetovnih novic o Afriki. Ker črpa iz zelo različnih virov, želi podati raznolikost pogledov na vsako problematiko.
- [Choike](#) – spletna stran, ki želi izboljšati vidnost dela, ki ga opravljajo NVO in družbena gibanja z Juga. Deluje kot platforma, kjer lahko skupine državljanov razširjajo svoje delo in ga hkrati bogatijo z informacijami iz različnih virov.
- [EurActiv](#) – je neodvisna in splošna medijska mreža, specializirana za politike Evropske unije, ki dosega več kot 800.000 bralcev v 12 jezikih;
- [Inter Press Service News Agency](#) – vodilni svetovni ponudnik informacij o globalnih problemih, podprt z mrežo novinarjev v več kot 100 državah.
- [The Panos Network](#) – globalna mreža, ki želi državam v razvoju omogočiti oblikovanje lastnih razvojnih programov in o njih obveščati svetovno javnost.
- [Global Education Magazine](#) – njegovo poslanstvo je vzpostaviti stičišče različnih izobraževalnih svetovalcev z vsega sveta, ki si prizadevajo za promocijo CTR, da bi jim omogočil izmenjavo izkušenj in idej, ki bodo privedle do okrepljene vloge človekoljubja pri razlagi današnjega sveta.

Novičniki

- [Council of Europe's Education Newsletter](#)
Novičnik Sveta Evrope o izobraževanju
- [North-South Centre Newsletter](#)
Novičnik Centra Sever-Jug
- [APCEIU Newsroom](#)
tiskovno središče APCEIU – Azijsko-pacifiški center za izobraževanje za mednarodno razumevanje
- [OBESSU Newsletter](#)
Novičnik OBESSU
- [OXFAM Media Center](#)
Medijsko središče OXFAM
- [Think Global Newsletter](#)
Novičnik Razmišljaj globalno
- [UNESCO Global Citizenship Education Newsletter](#)
Unescov novičnik o globalnem učenju
- [EU DEAR Programme Newsletter](#)
Novičnik EU programa DEAR

15. Viri

Center Sever-Jug Sveta Evrope

- [Mreža za globalno učenje Centra Sever-Jug](#)
- [Smernice za globalno učenje](#)
- [Viri s področja globalnega učenja](#)

Svet Evrope

- [COMPASS](#) – Namen tega programa, ki so ga oblikovali v okviru Mladinskega programa za izobraževanje o človekovih pravicah Direktorata za mladino in šport pri Svetu Evrope, je postaviti človekove pravice v središče dela z mladino in tako prispevati k temu, da se izobraževanje o človekovih pravicah vključi v ustaljeni sistem izobraževanja.
- [COMPASITO](#) – Priročnik za izobraževanje otrok o človekovih pravicah
- [Charter for All](#) – Pedagoški viri za izobraževanje o demokraciji in človekovih pravicah
- [DOmino](#) – Priročnik za uporabo izobraževanja v vrstniških skupinah kot način boja proti rasizmu, ksenofobiji, antisemitizmu in nestrpnosti. Glej tudi [Alien 93](#) (mladinska organizacija, ki se bori proti rasizmu in ksenofobiji).
- [Education Pack](#) – Zamisli, viri, metode in aktivnosti za neformalno medkulturno izobraževanje mladih in odraslih.
- [Evropska konvencija o človekovih pravicah](#) – kjer lahko najdete priročnik [Pravice in svoboščine v praksi](#) (Rights and Freedoms in Practice) ter širok izbor brezplačnih virov za področje izobraževanja o človekovih pravicah.
- [Evropska listina za demokratično šolo brez nasilja](#) (European Charter for a Democratic School without Violence) – Na pobudo Sveta Evrope so mladi po vsej Evropi pripravili Evropsko listino za demokratično šolo brez nasilja na podlagi temeljnih vrednot in načel, ki so skupne vsem Evropejcem, zlasti pa tistih iz Konvencije Sveta Evrope o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.
- [Exploring Children's Rights: Lesson Sequences for Primary Schools](#) Raziskovanje otrokovih pravic: sklopi učnih ur za osnovne šole
- [Gender Matters](#) (Spol je pomemben) – Priročnik o nasilju na podlagi spola, ki so mu izpostavljeni mladi

Program Evropske unije za globalno učenje in ozaveščanje – [EU DEAR program](#)

Program Evropske unije za globalno učenje in ozaveščanje DEAR podpira projekte, ki vključuje Evropske državljane in državljanke v vprašanja družbenega, gospodarskega in okoljskega razvoja po vsem svetu. Program DEAR sodeluje z organizacijami civilne družbe in lokalnimi oblastmi pri spodbujanju svetovne pravičnosti, človekovih pravic, trajnostnega razvoja in demokratične udeležbe. Program upravlja Direktorat Evropske komisije za mednarodna partnerstva ob pomoči podporne skupine DEAR.

- [Priročnik DEAR za spremljanje, vrednotenje, odgovornost in učenje](#) (ang. Monitoring, Evaluation, Accountability and Learning (MEAL)) – Pomaga oceniti dosežke projekta in programa, odražati, kaj deluje, kdaj, kako ter zakaj. Akterje vodi skozi vsako fazo projekta: načrtovanje, razvoj, vzpostavljane partnerstev, spremljanje, sporočanje rezultatov, pa tudi prevpraševanje in določanje splošnega namena aktivnosti. Priročnik je namenjen ocenjevalcem, bodočim prijaviteljem, programu DEAR kot celoti – in še mnogim drugim. Priročnik DEAR pomaga izvajalcem tudi pri načrtovanju nadaljnjega dela.

Eurodesk in Eryica

- [Greening Youth Information Services](#) – Okolju prijaznejše storitve informiranja mladih) – Vodnik

Organizacija Združenih narodov

- [Cilji trajnostnega razvoja](#)
- [SDGs Action Campaign](#) (Kampanja ukrepov za doseganje CTR)

UNESCO

- [Global Education Monitoring Reports](#) (Poročila o spremljanju globalnega učenja)
- [Clearing House on Global Citizenship Education](#) (Urad za izmenjavo informacij o globalnem učenju)
- [International Decade for the Rapprochement of Cultures](#) (Mednarodno desetletje zbliževanja kultur) (2013–2022)

USPOSABLJANJA

- Center Sever-Jug Sveta Evrope [Spletna usposabljanja](#);
- [EFIL Academy](#) (Akademija Evropske zveze za medkulturno učenje) (Usposabljanje in delitev);
- Think Global (razmišljaj globalno): [Spletno usposabljanje in usposabljanje v živo](#)

VIRI ZA NEVLADNE DELEŽNIKE

- [Centre for Global Education](#) (Središče za globalno učenje) – ta organizacija, katere namen je ozaveščanje o globalnih problemih, promovira dogodke in usposabljanje ter nudi široko paleto [brezplačnih virov](#) na temo globalnega učenja tako za formalno kot neformalno izobraževanje.
- [Citizenship Foundation](#) – Spletna stran za izobraževalce, ki delujejo na področju državljanske vzgoje
- [Christian Aid](#) – Organizacija, ki z verskim pristopom k izobraževanju promovira ozaveščanje in participativno globalno državljanstvo
- [European Federation for Intercultural Learning](#), EFIL (Evropska zveza za medkulturno učenje) – EFIL koordinira tematsko mrežo organizacij, šol in izvajalcev usposabljanja, ki imajo ključno vlogo pri promociji globalnega učenja v Evropi.
- [Global Dimension](#) (Think Global) – je spletna platforma s ciljem vključiti globalno učenje v učne programe. Učiteljem pomaga v učilnicah predstaviti globalne probleme in spodbujati učence k razpravi o njih, zato imajo na voljo precej učnega gradiva in predlogov za aktivnosti. Global Dimension je članica mreže Think Global (Razmišljaj globalno).
- [Global Link](#) – spletna knjižnica za učitelje, učence in organizacije z viri o temah s področja globalnega učenja. Promovira tudi razstave, delavnice in usposabljanja.
- [iEarn](#) – je spletna platforma, ki povezuje približno 30.000 šol in mladinskih organizacij. Promovira različne projekte, da bi pomagala učiteljem in učencem pri prilagajanju pouka njihovim potrebam. [Tu](#) lahko dostopate do mreže in se seznanite z njihovimi viri.
- [Insights from the Field \(Peace Corps\)](#) – Vodnik za učitelje, namenjen spodbujanju učencev, da bodo poizvedovali o svetu, sebi in drugih, medtem ko bodo spoznavali druge kulture. Na koncu vsakega sklopa je na voljo preizkus znanja.

- **Oxfam Global Citizenship** – spletna platforma s **smernicami** o globalnem državljanstvu za učitelje (okolje učilnic) in splošne aktivnosti v šoli
- **My Community, Our Earth (MyCOE)** - Organizacija, ki je bila ustanovljena leta 2002 v Johannesburgu »... spodbuja in promovira udeležbo mladine pri uporabi geografskih orodij in konceptov za spoprijemanje z izzivi trajnostnega razvoja v njihovih skupnostih«. Njen namen je vzgojiti geografsko pismeno generacijo, ki bo sposobna to znanje uporabljati v vsakdanjem življenju, da bo dosegla pravi trajnostni razvoj. Vsi udeleženci so upravičeni do brezplačnega kompleta učnih pripomočkov, ki vsebuje programsko opremo, zemljevide in izobraževalna gradiva o geografiji, tehnologiji GIS in trajnostnem razvoju.
- **Save the Children's Education Unit** (Izobraževalna enota organizacije Save the Children) – aktivnosti in projekti izobraževalnega programa organizacije Save the Children
- **Think Global** (Razmišljaj globalno) – spletna mreža, ki vključuje NVO, šole in približno 12.000 izobraževalcev s ciljem ozaveščanja o globalnih problemih in krepitve globalnega učenja v šolah prek sodelovanja z vladnimi organi in raziskovalnimi organizacijami. Na voljo je **brezplačna spletna knjižnica** z učnimi viri o globalnem učenju.

Nekaj primerov aktivnosti

Cilji trajnostnega razvoja

Se želite vključiti? V nadaljevanju [podajamo nekaj primerov](#) aktivnosti, s katerimi lahko v vsakodnevnem življenju prispevate k trajnostni prihodnosti.

Prisilne migracije

Cilj te vaje je, da se učenci lahko vživijo v situacije, zaradi katerih ljudje zapustijo svoje domove, da se spoznajo s pravicami ljudi, ki so prisiljeni bežati, in spoznajo procese, ki te ljudi ščitijo in podpirajo. <http://www.globaleducation.edu.au/teaching-activity/refugees-up.html>

Globalizacija

V tej vaji učenci raziskujejo, kako so vključeni v tokove ljudi, kapitala, blaga in storitev po svetu, razpravljajo o prednostih in slabostih globalizacije in analizirajo medkulturno razumevanje, ki je osnova za globalno delovanje.

<http://www.globaleducation.edu.au/teaching-activity/whats-globalisation-got-to-do-with-me.html>

Kompetence s področja globalnega učenja

Fundacija Georgea Lucasa je obsežen vir informacij o tem, kako okrepiti kompetence učencev s področja globalnega učenja in kako spodbujati izobraževanje za globalno državljanstvo. Aktivnosti in vire lahko najdete [tu](#).

Graditev miru

Cilj te vaje je, da učenci raziščejo razloge za spore na osebni ravni in v širšem smislu ter se poučijo o vrednotah, odnosih in aktivnostih, ki lahko pripomorejo k trajnemu miru. Razumevanje učencev se poglobi tako, da jim je predstavljen projekt izobraževanja o miru v Sierr Leone, ki osvetljuje ključno vlogo, ki jo imajo lahko mladi pri pomoči skupnostim, da is opomorejo po vojni.

<http://www.globaleducation.edu.au/teaching-activity/peace-building-mp.html>

Osebni mir

V tej vaji učenci s pomočjo domišljije in čutil raziskujejo in izražajo, kaj jih pomirja. Pri dobljena spoznanja o osebnem miru nadgradijo tako, da preučijo dejavnike, ki krepijo občutek zaščiteneosti in varnosti ter da poglobijo svoje razumevanje pomena miru v lastnem življenju ter za otroke po svetu, ki živijo na območjih spopadov.

<http://www.globaleducation.edu.au/teaching-activity/personal-peace-lp.html>

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

MEDNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE IN HUMANITARNA
POMOČ SLOVENIJE

Funded by
the European Union and
the Council of Europe

EUROPEAN UNION

CENTRE NORD-SUD

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council
of Europe